

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. свят. свят.) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: у буд. Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жаданє
за вложенем оплати
почтової.

Рекламації неважча-
тні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі днівників Люд.
Пльона і в ц. в. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік зр. 2.40
на пів року зр. 1.20
на чверть року „ — 60
місячно . . . „ — 20
Посидинок число 1 кр.
З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року зр. 2.70
на чверть року зр. 1.35
місячно . . . „ — 45
Координок число 3 кр.

Рух виборчий.

Головний руский комітет виборчий на своїм засіданю дня 20 вересня затвердив дальші кандидатури на послів:

На округ виборчий Броди — п. Олександр Барвіньського, радника крайової Ради шкільної;

на округ виборчий Долина — о. Василя Небиловця, пароха з Перегінська;

на округ виборчий Підгайці — дра. Дамяна Савчака, члена Виділу крайового у Львові;

на округ виборчий Сокаль — п. Наталя Вахнянина професора академічної (рускої) гімназії у Львові;

на округ виборчий Тернопіль: п. Павла Думку, господаря з Купчинця.

Центральний комітет виборчий польський для всхідної Галичини затвердив слідуєчих кандидатів: на округ бережанський — п. Генриха Шеліського; на округ золочівський — п. Аполінарія Яворського; на округ заліщицький — п. Антона Хамца; на округ підгаєцький — п. Едмунда Літинського; на округ чортківський — п. Станіслава Рудрофа, а на округ Камінка струмилова — гр. Станіслава Баденського.

Дня 19 с. м. складав пос. Барвіньський перед виборцями в Бродах справозданє з своєї посольської діяльності. Зборам проводив о. Ман-

дичевський. Присутних було около 150 виборців, майже самих селян, 8 священників, кількох учителів і т. п. П. Барвіньський в 2½ годинній бесіді розказав про справи в раді державній і в Соїмі, обговорив, що треба робити для подвигнення хліборобства а відтак відповідав на численні запитаня і домаганя. Збір ухвалив відтак одводушно вотум довіря для п. Барвіньського, а виборці заявили, що і дальше бажають п. Барвіньського бачити своїм заступником і будуть одводушно підпирати его кандидатуру. Збір відбув ся вельми поважно. Ширше справозданє подамо пізніше.

З Белза пишуть нам:

Нині, 17 вересня, станув пос. Вахнянин перед виборцями повіту судового белського, щоб адати їм справу з діяльності клубу руского Ради державної. Виборців зібралось до 60. Крім них явилось на зборах і багато міщан і інтелігенції белської і дехто з сусідства. Зборів тих узято і до того, щоб на них представились три кандидати посольські до сойму: проф. Вахнянин, Лука Микальчук і властитель Переспи, совітник вислужений Країньський. Зборам проводив посадний Белза, Мілевський. Пос. Вахнянин здав передовсім справу з того, що посла рускі Ради державної зробили для народу руского, іменне для поправи лихого економічного положеня селянства. Він розказав популярним способом, що при помочи вправді ще недокінченого закона податкового, хлібороби одержать полекшу в податку ґрунтовім (10—15 проц. від реньского) і домовоклясовім (до 20 проц.); що через ухвалену ревізію катастру ґрунтового селяне мають право упітнутись о справедливіше закладованє ґрунтів сво-

їх та що посла галицькі взагалі упоминались у правительства о знижене контінгенту податку ґрунтового взагалі а іменне для Галичини, де той контінгент від 1882 р., від т. зв. регуляції податку, зріс з 4,600,000 зр. на 5,558,000 зр. На дальше посла будуть упоминатись у правительства і о обнижене належитостий, іменно при спадщинах і закупній парцель ґрунтових. Побіч облегченя тягарів державних треба ще селянству прийти в поміч способом позитивним, а то через спілки господарскі селянські, котрі хліборобам нашим доставляли би доброго насіння, всякі погної, зрядя господарскі, кредит дрібний дешевий і котрі посередничали би в продажі збіжжа як і старались би закуплювати для громад парцельовані случайно частини обшарів двірських. Пос. Вахнянин указав і на потребу упрощеня і удешевленя адміністрації автономічної, на інтензивніше меліорованє землі, лучшу (як доси) регуляцію Буга, піднесенє годівлі товару і другі реформи, посередством котрих можна би поправити долю хліборобів, стогнаючих під тягаром податків. Дальше указав бесідник на потребу реформи закона дорогового і конкуренції філіяльних громад на будову матерних церков. По представленю того, які рускі школи роздобуто для духового двигнення народу руского, перейшов до заходів своїх для повіту сокальського. Він вистарав ся іменно о заснованє семінарії учительської в Сокалі, де 46 дітей селянських і маломіщанських обрауєсь вже на учителів народних; він і вихлопотав для навіщених повенію Буга субвенцію з фондів державних в сумі 5.000 зр. і помочи грошевої для деяких погорівших сел, іменно в посліднім часі Лещатова. Яко кандидат посольський до сойму крайового прирік пос. Вахнянин постаратись о

Циганське весіле.

(Подія в „Долішнього кута“. — З мадярського Дра Агаї'ого).

Відколи люди запам'ятовують, то ще не було в Ер-Сент-Яношгальма такого случая, як отсей, що вам тепер розкажу.

Та що я кажу, відколи люди запам'ятовують?

— Від коли світ світлом! — крикнула вдовиця Шваді знова плота до жінки Михайла Кіш Над'ого, та вдарила з такою властивою гореткою конопель об терлицю, що терміте стало аж високо понад нею літати у воздуху. — Бо тами так, від коли світ світлом, то в Альсеґ¹⁾ не було ще такої ганьби. Але бо й у Фельсеґ²⁾ мають з чого радувати ся і о чім говорити! Чи хто видав таке, щоби залюбити ся в циганський дівці! Аби его... ну, та нехай не грішу! Як би я так була вму мама, то воліла би вимикати Юри все волосє в голови, закиби циганка стала мою невісткою!

Та й знову вдарила гореткою з такою властивою об терлицю, мов би то було волосє того паробка.

А то таки правда, що в цілій околиці ще не було такого случая, як отсей, про котрий згадала вдовиця Шваді. А вже в Ер-Сент-Яношгальма, то певно, що не було. Нераз вже сходило сонце зпоза сьв. Івана, що з полуваною головою стоїть край вигону, та зпоза домів там веритих гонтями або трошею, але ще ніколи не світло на таку дивну подію, як та, що мадярський паробок дурів за циганською дівкою.

А Ер-Сент-Яношгальма то таке село, що й найбільшій дівчата могли би хоч де показати ся, а богатеки то таки як панни. Там майже всі господарі мають ся добре; потік, що ве ся понизше села межі вербами і недалеко Цадьва не допускають там ніколи посухи. Іноді роблять там сіно й три рази, хоч деінде й разу его нема. А гуся там, як лебеді; кукуруза удає ся така висока, що сховав би ся в ній козак зі списом. Білий хліб звідтам мав великий покуп в столиці, солонину посилали аж до Відня, а яблука навіть аж до Прус. Благословенна там земля, а хто не мав ґрунту, той займав ся там фірманкою по цілій Яциґії³⁾ аж до Матра⁴⁾ і по сам Будапешт. Кони з Ер-Сент-Яношгальма можна було вже здалека пізнати, бо хоч они на повітовім гостинци бро-

дили в болоті по самі черева або хоч вози з вовною та шкірами аж по оси западали в піску, то они ніколи не ставали; коли-ж була добра дорога, то гнали весело хоч би й з яким набором.

А який же то хороший мусів бути паробок, найперший паробок в такім селі, Асальо Юра, молодший син старого Асальо Дьордія. Він служив не а потреби, а так собі з охоти, в дворі за панського візника, бо мав під своїми руками чотирох буланних як соколів та міг возити навіть самого старого пана, котрий так на него спускав ся, що навіть серед темної ночі був би з ним їхав хоч би й до Ботонд; а то навіть в білий день небезпечно туди їхати, бо нема там ніякої дороги, а однісенський міст там на то, щоби попід него їхати.

Іноді, коли вертав порожним возом, то їхав попід хату свого батька: лусне бувало новомодним, англійским батоном, а его чотири булані стануть в одній хвилі перед воротами і стоять як задубілі. Старий Асальо не мало тішив ся тим, що з его сина такий зручний візник, та що такий удатний, бо Юра був собою не лиш хороший і рослий, але й шанував батька та й споминав матір. А то у паробка з Альсеґ треба особливо зазначити, бо в добрі виростають нераз гірші „зіленька“, як в біді та недостатку. Юра бив ся в своїм житю з хлопцями не більше як шість разів, та й то лиш длятого, що его зачепили. Але при таких

³⁾ Яциґія, комітат (округ) на Угорщині, по обох боках середної Тиси, з головним містом Сольноком.

⁴⁾ Гори на північ від міста Дендеш.

¹⁾ Альсеґ (Alszög) — Долішний кут.

²⁾ Фельсеґ (Felszög) — Горішний кут.

чих. — П. Міністер внутрішніх справ покликав п. к. комісара повітового Стан. Зимного до служби в п. к. Міністерстві внутрішніх справ.

— **Є. цїс. і корол. Вис. Архикнязь Леопольд Сальватор** приїде до Львова в неділю о годині 8-ій рано.

— **Є. Е. Маршалок** краєвий кв. Евст. Сангушко повернув вчера вечером до Львова.

— Презенту на опорожнену греко-кат. парохію цісарського надана в Білих Ославах надало п. к. Намістництво о. Ів. Партицкому, дотеперішньому парохови в Торговиці.

— **Приватні доценти.** Є. Е. Управитель Міністерства просвіти затвердив ухвалу колеції професорів, щоби допустити дра Володим. Мильковица на приватного доцента всесвітної історії середніх і нових віків в черновецькій університеті та ухвалу колеції професорів філософичного відділу львівського університету, котрою узнає ся важливість одержаного дром Алека. Колесою дозволено викладати руський язык і літературу в університеті черновецькій також і на університет львівській.

— **Холера.** В Тернополі занедужала на холеру дня 19 с. м. одна особа, одна умерла, а одна виздоровіла; остає в ліченю пять осіб. — В громадах тернопільського повіта: в Буцнівській занедужала одна особа, дві померли, недужих ніяких нема; в Березовиці лишив ся один недужий; в Острові занедужали дві особи; в Загробелі занедужали і померли дві особи. — В Збаражці лишив ся в лікарській опіці один недужий.

— **Смерть під колесами поїзду** шукав і найшов дня 19 с. м. бідний 50-літній господар з Гаїв великих під Тернополем. Шуджа і розпука по утраті жінки мала его пхнути на дорогу самоубійства. Вчера о 7-ій годині рано найдено его трупа страшно порозрваного. Ліва рука лежала осібно, права нога і рука осібно, а рещту тіла потягнула машина о яких 30 метрів дальше.

— **О убийство сина** відбула ся вчера карна розправа протів Олекси Юсьова вїта в Дроздовичах. Справа була така: Олекса мав 20-літнього дурноватого сина Стефана. Одного разу украв Стефан сусідній Паранці пять яєць. Паранька прийшла з жалобою до вїта, котрий обиджений і розжалоблений за встид, який ему зробив син,

крав, бо в Яношгальмі було і сего і той подостатком.

Як же не мав Горішний кут веселити ся, коли побачив, як зганьбив себе найкрасший паробок з Долішного кута, котрому що до краси, сили і богатства не було пари в цілім повіті, ба — як говорив его батько — в цілім комитаті, а може й в цілім краю — а его мати, коли б була жила, була б сказала, що й на цілім світі.

Одна жінка з Долішного кута, а друга з Горішного вже й робили тим одна другій притики.

Тота з Горішного кута казала:

— Волосє у циганських дівчат міцне.

А друга з Долішного кута їй на то:

— Певно, що міцне! Ще й перевернете ся через него.

— То би ще нічого — відповіла тотя з Горішного кута; — але оно тягне сильного паробка з кізла і привязує его до доньки Тютю Кати.

— В Горішнім куті не знайдуть ся ножиці, що розтяли би то волосє — відповіла тотя з Долішного кута з притиком.

— То покаже ся — відтяла ся тотя з Горішного кута.

Коли Євка влязла з кізла, то й Тютю Кату, єї рідна мати, аж рот отворила з дива, що такої великої чести достигла єї донька. А Євка здоймаючи коробку з карити і взявши кінчик хустки в уста, вимовила невірливо кілька слів, з котрих однакож Юра вирозумів найкрасшу подяку для себе. Відтак вляла тоту коробку на плече і побігла з нею до громадської канцелярії напротив, а Юра тимчасом наворачув ківнями з великим шумом, так, що й старі люди й діти, свині і пси аж порозскакували ся. Сам пан інжинїр вже знав, що стало ся, та й писар громадський і комісарі всі разом довідали ся та кождий по своему причепив хорошиї циганочці якусь латку. Від дверей громадської канцелярії, аж до тої купи сливок, при котрій

ударив его в гніві в лице так нещасливо, що той по кількох годинах помер. Судий присяжні увільнили Олексу від вина.

— **Львівські злодії** не перебирають в средствах і винаходять що раз то мнші способи крадежи. І так н. пр. від кількох днів крутить ся по домах якийсь молодий порядно одітий хлопець, оповідає всюди свою сумну сирітську долю і просить о який такий даток, аби міг скінчити науки. По кождих відвідинах того „ученика“ гинуть з комнати різні річі і до полиції вийшло вже кілька донесень. Доси не удало ся того злодія зловити. — Передвчера в полудне украдено з робітні уміщеної в почтовім будинку ковальске ковало. Злодій привів з собою двигаря і в білий день, в очах почтової служби ведав ему винести ковало з робітні. — Також войскові касарні не безпечні перед злодіями. Оногди в ночи двох злочинців вирізало дияментом шибу в касарні при ул. Пелчинській і витягало спокійно довгою жердюкою одня вояків з комнати. Один з вояків збудив ся, а на его крик утікли злодії та погубили по дорозі крадені річі.

— **Також причина до самоубійства.** Якийсь Гіо, французский фабрикант в місті Френе жалувал ся від довшого часу на посередні податки, які мусів платити державі. Одержавши недавно нові рахунки і вїзваня, обчислив все, що до тої пори коштували его податки, а коли пересвідчив ся, що заплатив вже 60.000 франків міністерству ескарбу, понав в таку розпуку, що поїхав до Парижа, удав ся просто з двірця до міністерства і тут з великим гнївом почав оповідати свої клопіт одному урядникови. Урядник очевидно відповів, що всі податки, які Гіо заплатив, були приписані правом і ему не стала ся ніяка кривда. Почувши таку відповідь, фабрикант добув з кишені револьвер. Урядник, боячи ся нападу на себе утік до другої комнати і звідтам почув по хвили чотари вистріли. Надбігли возні і найшли Гіота на землі без руху — майже неушкодженого, бо лише одна куля легко скалічила шкіру на голові, другі три застрягли в стїні. Конець того самоубийчого замаху буде такий, що фабрикант крім належних податків заплатить ще 16 франків карн за недозволене носення оружя.

— **Облава на медведів.** В околиці Жабийого появили ся послїдними часами в дуже великім

числі медведі і робили багато шкоди, забираючи худобу таки в очах пастухів. Щоби охоронити ся від сего нещастя, зарядив властитель Криворівні п. Шибилавский облаву, а до участі запросив і Гуцулів з їх старими але випробованими рушницями-капелівками. Лови удали ся дуже красно. Скоро лише рушила нагінка, на одного з Гуцулів вийшла медведиця з двома молодими. Стрілець положив єї трупом від одного стрілу, а молоді утекли. В кілька хвиль пізнійше на иншого Гуцула надбігла знов медведиця з двома молодими. Але й та впала від цільного стрілу в серце, а молоді утекли. Небезпечну пригоду мав третій Гуцул. Вийшов на него великий самець, та побачивши чоловіка, станув. Легин стрілив цільно, бо в сам лоб, але „вуйко“ твердий на жите, а куля сплющила ся на кости чоловії. Медвідь потряс головою, станув на задні ноги, а передними бючи о дерева, ішов лютий на стрільця, котрий в своїй поединці не мав вже набою. В сїй хвили з боку надбіг инший Гуцул та стрілив. Куля застрягла в коморі, звір впав з страшним риком, але ще жив, тачав ся, рвав землю та хотів встати. Тимчасом надійшла нагінка і дала до него рівночасно кільканайцять стрілів, котрі і положили трупом короля наших борів. По так удачній облаві, околичні селяни набрали великої охоти і в кількох слїдуючих днях на засідках в різних місцях убили ще чотири медведі, переважно молоді.

— **Дики** появили ся в великій силі в Калушіві, особливо в околицях сіл Небилова, Перегиньска, Сливко і Ясеня. Люди в день коло роботи, а в ночи пильнують то вїса то бульби. Але тяжко обїгнати ся, бо ніхто не стріляє, а дики криків і галасованя людей зовсім не боять ся.

— **О цікавім поліційнім розказі** доносить газета „Новоросійский Телеграф“: Якийсь поліційний старшина Василіев видав до підвласного ему офіцера такий приказ: „З причини, що поліція устроїла собі на сьогоднішний вечер затьміне місяця, то маєте ви, разом з чотирма жандармами повнити службу і дбати про поліційний порядок“.

ТЕЛЕГРАФИ

Відень 21 вересня. Є. Вел. Цісар виїхав вчера вечером на маневри на Угорщину, насамперед до Зенга.

Відень 21 вересня. Wiener Ztg. оголосила оповіщенє міністерства краєвої оборони і міністерства фінансів, після котрого громади Городенка і Сяятин втягнені до семої а Надвірна до осемої класи військово-чиншових кляс.

Рим 21 вересня. При дуже красній погоді відбуло ся тут вчера відкрите памятника Гарібальдіого, пропамятного стовпа і таблиці на згадку занятя Риму 20 вересня 1870. Ген. Кадорна, котрий тогди був командантом армії, дістав від короля ордер Ануційати.

Надіслане.

Найлекше стравна вода	
з усіх вод мінеральних містячих в собі	
73 зєлізо і арсен.	
Природна арсенова	
ЖЕРЕЛО ГУБЕР	
зелїзна	
мінеральна вода	
СРЕБРЕНИЦЯ в Босні	
Включне право висилки через фірми	
ГЕНРИХА МАТОНЬОГО	
Франценсбад, Відень, Карльсбад, Гісгібль, Завєрбуру, Будапешт.	

За редакцєю відповідає: Адам Крєховецкий.

(Конець буде.)

Заосмотрене склом будівель і порталів
поруває Яков Мерер.

79

Фабричний склад тафльового скла чеського і бельгійського
також зеркал і рам,
у Львові, улица Кароля Людвика ч. 25.
Ціни умірені. Замовлення в провінції полагаджую безпроволочно.

Нова торгівля

Делкатесів всякої їди і напиків
має часть Вп. Публиці найчашнійше
порувати

Кароль Баер

Львів, Марийска пл. ч. 9.

72

Знаменитий солодкий гірський виноград

найліпший столовий мішаний 2 ар.
найліпший мушкателевий лян 3 ар.
за 5-кіловий копик почтовий
франко до кожної стації почтової
ва побранем почтовим, або попе-
редним надісланем гроший. Поча-
ток пересилки 15 сервня.

Олекс. Адамович

власитель шкільки щенів винних
і винницї в Neusatz an der Donau
(Угорщина). 69

Увага. Інтересовані дістають на
желане каталог мовї шкільки ма-
ючий більше як 650 родів пля-
хотних американських і пляхо-
тних винних щенів.

Публичне бажане.

Виповняючи перший обовязок со-
вісного купця, примінивсь я до
бажана Вп. Публиці, переносачи
мою Торговлю чаю в гамірної і
за-для електричної велівницї не-
безпечної улиці Сякегускої до сло-
кїйного і пречудного пасажу Гавс-
мана. Вдячний слуга
78 **ІЗИДОР ВОЛЬ.**

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕННЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської і „Przegląd-u“
може лише се бюро анонси приймати.

ГАЛИЦЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4½% на рік.

С. Нельсен у Відни

поруває

Кльосети в перепливом воді і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уря-
дження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
рури лянї і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧНИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся каталогіи.

Поруває ся

9

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЬБЕРА** у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.